

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นเกี่ยวข้องกับสินบน

เทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอเมือง
จังหวัดพะเยา

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเมื่อเกิดความแล้ว จะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไข ปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้ เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริต ที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้นก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียม ป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด เทศบาลตำบลบ้านสาง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้ บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาลโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อน หลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๗/๒๕๕๗ ลง วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพจน์มิชอบ ที่ กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริม การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพจน์มิชอบได้ ในกรณีนี้ เทศบาลตำบลบ้านสาง จัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว กับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วย ภายประกอบด้วยผลการประเมินความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เหตุการณ์ความเสี่ยงและ ระดับความเสี่ยงตลอดถึงมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลบ้านสาง

๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๗.๑ การระบุความเสี่ยง	๕
๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๖
๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๗
๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๘
๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๘

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗
ของเทศบาลตำบลบ้านสาغ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

วัตถุประสงค์ในการมาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กรถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือกรณีที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่ประสบปัญหา น้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน ประจำปีซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระวัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรฐานระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ post-decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อองค์กรกำกับ ดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริง และสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/incentive หรือแรงกดดัน หรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายใน มีจุดอ่อนและ Rationalization หรือหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยงต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้นๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยง การทุจริต ใน การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ และความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง และการ

บริหารงานบุคคล)

- เลือกรงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกรกระบวนการจากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต

การตรวจสอบความเสี่ยงในภาพรวมของการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลบ้านสา

- งานด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตทางราชการ
- กระบวนการ การปฏิบัติงานในภาพรวมขององค์กร
- รายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูลในส่วนขอรายละเอียดและขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงที่เสี่ยงต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีงานทำอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากกรพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลตำบลบ้านสา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติ พิจารณา อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการงาน : การบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ

ชื่อหน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ

ผู้รับผิดชอบ : สำนักปลัด กองคลัง

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known factor และ Unknown factor)

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown factor (ยังไม่)
๑	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เหตุการณ์ความเสี่ยง : เจ้าหน้าที่มีการรับ เงินจากผู้ขออนุญาต การอนุมัติ กรณีเอกสารไม่ครบถ้วน		✓
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ เหตุการณ์ความเสี่ยง : เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้เสียภาษีบางราย กรณี ประเมินยอดเสียภาษีให้น้อยกว่ายอดประเมิน		✓
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง เหตุการณ์ความเสี่ยง : ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการ ตรวจสอบการ จ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง		✓
๔	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล เหตุการณ์ความเสี่ยง : การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับ การเลื่อนขั้นเงินเดือนให้มากขึ้น		✓

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาส
เกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีทำงานอยู่แล้ว รKnown factor

- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความ
เสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้น รUnknown facto

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริตของแต่ละโอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาครอบคลุมระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม คือ ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง คือ ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาต การอนุมัติ กรณีเอกสารไม่ครบถ้วน	√			
๒	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้เสียภาษีบางราย กรณีประเมินยอดเสียภาษีให้น้อยกว่ายอดประเมิน		√		
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการ ตรวจสอบการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง		√		
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับ การเลื่อนชั้นเงินเดือนให้มากขึ้น		√		

๗.๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงจนถึงสูงมาก (สีส้มกับสีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเสาระวังมีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเสาระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่าขั้นตอนเป็น must หมายถึง ความจำเป็นสูงของการเสาระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้นเป็น Should หมายถึง จำเป็นต่ำในการเสาระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับ ดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับการเงินรายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการ ทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓๒๑	ค่าความเสี่ยงรวม ความจำเป็น + รุนแรง
๑	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาต การอนุมัติ กรณีเอกสารไม่ครบถ้วน	๓	๒	๕
๒	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้เสียภาษี บางราย กรณีประเมินยอดเสียภาษีให้ น้อยกว่ายอดประเมิน	๒	๑	๓
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับ คณะกรรมการ ตรวจสอบการจ้างเพื่อแลก กับการตรวจรับงานจ้าง	๓	๒	๕
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับ การเลื่อน ขึ้นเงินเดือนให้มากขึ้น	๓	๒	๕

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง ๓ มาทำการประเมินการควบคุมทางทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มี ผลเสียหายทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ยังมีบางครั้งที่จัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มจากรายจ่ายมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ระดับความเสี่ยง		
				ค่าความเสี่ยง ระดับ	ค่าความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑	เจ้าหน้าที่ที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาต การอนุมัติ กรณีเอกสารไม่ครบถ้วน	๑.มีการตรวจสอบ เอกสารต่างๆของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา มีการสอบทานอย่างละเอียดก่อนการอนุมัติ อนุญาต ๒.การให้บริการแบบออนไลน์ เพื่อลดการเผชิญหน้า ลดการรับสินบนจากผู้มาใช้บริการ	พอใช้	√		
๒	เจ้าหน้าที่ที่มีการรับเงินจากผู้เสียหายบางราย กรณีประเมินยอดเสียหายให้น้อยกว่ายอดประเมิน	๑. ใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชัน มาใช้ในการประเมินและแจ้งผลการประเมินภาษี ๒. ปรับวิธีการรับชำระภาษี เป็นรูปแบบออนไลน์	พอใช้		√	
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการ ตรวจสอบการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง	๑.ปลูกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่และจัดทำคู่มือหรือมาตรฐานบทลงโทษสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำผิด ๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบการจ้าง ที่มาจากประชาคมหมู่บ้าน ๓. ให้มีการประชาสัมพันธ์ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทุกช่องทาง	ดี		√	
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนชั้นเงินเดือนให้มากขึ้น	ดำเนินการพิจารณาเลื่อนระดับ ในรูปแบบของ คณะกรรมการ ที่มีองค์ประกอบของบุคคลภายนอก ร่วมเป็นคณะกรรมการด้วยเพื่อลดการเรียกรับเงินเพื่อแลกชั้นเงินเดือน	พอใช้		√	

๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง อยู่ในระดับปานกลาง ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามลำดับ

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง แผนสหภาพสหกรณ์สหกรณ์สหกรณ์

ประเด็นความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ/เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ	การอนุมัติ พิจารณาอนุมัติ	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุมัติ	๑. มีการตรวจสอบเอกสารต่างของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา มีผู้ตรวจสอบภายนอกอย่างละเอียดก่อนการอนุมัติ ๒. มีการให้บริการแบบออนไลน์ เพื่อลดการเผชิญหน้า ลดการรับสินบนจากผู้ใช้บริการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗	ทุกส่วนราชการ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในองค์กร	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้เสียหายบางส่วน รายกรณีประเมินแยกเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าประเมิน	๑. ใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันมาใช้ในการประเมินและแจ้งผล ๒. ปฏิบัติการรับชำระภาษี	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗	ทุกส่วนราชการ

ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	รูปแบบ/เหตุการณ์ความเสี่ยง	หน่วยงาน	ภัยที่ประเมิน
ทุกส่วนราชการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗	<p>๑. ปฏิบัติตามให้เจ้าหน้าที่และจัดทำคู่มือหรือมาตรฐานของหน่วยงานรับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด</p> <p>๒. มีมาตรการตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้าง ที่มาจากประชาชนหมู่บ้าน</p> <p>๓. ให้มีการประชาสัมพันธ์</p> <p>กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทุกช่องทาง</p>	<p>การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต</p> <p>การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต</p>	<p>การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต</p> <p>การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต</p>	<p>๓. ความเสียหายจากการทุจริต</p> <p>๓. ความเสียหายจากการทุจริต</p>
ทุกส่วนราชการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	<p>ดำเนินการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน</p> <p>ดำเนินการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน</p>	<p>การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต</p> <p>การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต</p>	<p>การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต</p> <p>การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต/การทุจริต</p>	<p>๓. ความเสียหายจากการทุจริต</p> <p>๓. ความเสียหายจากการทุจริต</p>